T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 24.11.2011
Sayı: 141

10/327

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bursa Türkiye'nin dördüncü büyük ili olup, ülkemizin önemli sanayi ve tarım kentidir. Son yıllarda Bursa'ya olan göçler sebebiyle nüfusta ciddi artışlar meydana gelmiştir. Bu durum plansız bir biçimde Bursa ovasındaki yapılaşmanın artmasına ve verimli tarım alanlarının hızlı kentsel ve sanayi yapılaşması sonucunda elden çıkmasına neden olmuştur. Ayrıca, kentleşme ve sanayileşme sonucunda ortaya büyük miktarda çeşitli atıklar çıkmıştır. Bu atıklardan Nilüfer çayı ve çevresi büyük zarar görmektedir.

Nilüfer Çayı Marmara Bölgesi'nin önemli akarsularından biridir.203 km uzunluğundaki Nilüfer Çayı, Uludağ'ın güney yamaçlarında 850 metre yükseklikteki 2 mağaradan çıkar. Başlangıç bölümünde adı *Aras Suyu*'dur. Bu su batı doğrultusunda akarken çeşitli kollarla birleşerek "Nilüfer" adını alır. Bursa ili sınırları içerisindeki uzunluğu 168 km, ortalama su hacmi 458.848.800 m^3/yıl, su toplama havzası 680 km^2, yıllık ortalama debisi 16,77m^3/sn dir.

Doğancı köyü yakınlarında önüne kurulan bir barajla (Doğancı Barajı) Bursa kent içme suyunun önemli bir bölümünü depolar. Ayrıca kentin içme suyu gereksinimini karşılamak üzere, daha yüksekte *Karaıslah* dolaylarında Nilüfer Barajı yapımı sürmektedir. Antik çağ kaynaklarında adı "Odrys" çayı olarak geçen Nilüfer, Bursa Ovası'nı suladıktan sonra Uluabat Gölayağına dökülür. Bursa Ovası ve çevresinin derelerini ve Çayırköy Ovası'ndan Ayvalı Dere'yi alarak Ulubat Gölü'ne ulaşan Nilüfer, daha sonra Susurluk Çayı ile birleşerek Karacabey Boğazı'ndan Marmara Denizi'ne dökülür.

Aynı zamanda Bursa'nın Nilüfer ilçesine de adını veren, Nilüfer Çayı boyu uzanan sulak alanların bir kısmı düzlükler, bir kısmı eski kum ocağı çukurları biçimindedir. Bu alanlarda doğa kendini kısmen yenilemiştir. Bir çok bitki ve hayvanın yaşadığı özel mekanlar durumuna getirmiştir.

Nilüfer çayı boyunca uzanan sulak alanlar Avrupa-Afrika leylek göç yolları üzerinde bulunmaktadır. Öyle ki göç sırasında binlerce leylek, havaya bağlı olarak , gruplar halinde Şubat ayının sonundan itibaren, Mayıs ortasına kadar ve Ağustos ayının başından Ekim ayı başına kadar bölgede bulunan köylerimiz üzerinden uçarak, geçiş yaparlar. Bu doğa harikası göç sırasında sıkça ara verip, Nilüfer çayı üzerinde dinlenir ve beslenirler. Bunların yanı sıra Bursa ve çevresinde üreyen ergin yaşa gelmemiş genç leylekler ise Avrupa'ya gitmemekte, yaz boyunca buralarda kalmakta ve beslenmektedirler. Ayrıca yüzlerce Beyaz Leylek ve onlarca Kara Leylek ise, geceleri Nilüfer Çayı çevresindeki ağaçlara tüneyerek düşmanlarından korunmaktadırlar.

Yapılan çeşitli çalışmalar Nilüfer Çayı ve yan kollarının başta sanayi ve evsel kökenli kirleticilerle kirlendiğini göstermektedir. Bunların dışında ağır metal kirliliği yer almaktadır. Bu durum yapılan sulamanın zamanına ve suyun içinde barındırdığı, başta ağır metal miktarlarına bağlı olarak sulanan tarım alanlarında ağır metal kirliliğinin ortaya çıkmasına neden olmaktadır.

Özellikle sıvı atıkların başta Nilüfer Çayı ve yan kollarına kontrolsüz bir biçimde boşaltılması sonucunda bu su kaynağının zaman içerisinde kirlenmesine neden olmuştur. Bu su kaynağı aynı zamanda tarımsal üretim açısından önemli olup, ovada geçtiği güzergah boyunca sulama amaçlı kullanılmaktadır. Bu durum, içerisinde çeşitli kirleticileri barındıran suyun, zaman içerisinde sulanan tarım alanlarının kirlenmesinde de önemli rol oynamaktadır.

Ovada Nilüfer Çayı ve Ayvalı Deresi ile sulanan Alluvial ve Vertisol grubu topraklarda Demir(Fe), Mangan(Mn), Çinko(Zn), Bakır(Cu), Kadmiyum(Cd), Kobalt(Co), Krom(Cr), Nikel(Ni) ve Kurşun(Pb) birikimine rastlanmaktadır. Bu metaller sulamaya bağlı olarak toprağın üst katmanında birikmektedirler. Eğer sulamaya uzun yıllar devam edilirse, bu tarım alanlarının insan sağlığına zarar verebilecek noktaya gelmesine neden olacaktır.

Bu bağlamda;

Bursa ilimiz sınırları içerisinde doğan Nilüfer Çayı'nın sahip olduğu doğal zenginliğin korunması ve bu kaynakların gelecek kuşaklara sağlıklı bir şekilde aktarılabilmesi amacıyla acil eylem planının oluşturulması,

Ciddi yapılaşma ve gelişme tehdidine karşı önleyici tedbirlerin alınması,

Nilüfer Çayının kirlenmesine sebep olan tüm yapıların envanterini çıkararak gerekli tedbirlerin alınması,

Münferit sanayi tesislerinden kaynaklanan endüstriyel nitelikli atıkların tespit edilmesi ve önleyici tedbirler alınması,

Uludağ Oteller Bölgesinde faaliyet gösteren otel işletmeleri ve kamuya ait sosyal tesislerden kaynaklanan atık suların tespit edilmesi ve gerekli önlemlerin alınması,

Nilüfer Çayı ve yan kollarının ıslahı konusunda tespitlerde bulunulması ve gerekli tedbirlerin alınması,

Çevre kirliliğinin önlenmesi, bitki ve hayvan varlıklarının korunması, tarım arazilerinin sağlıklı sulama yapılması ve vazgeçilmez su kaynaklarımızın korunması için gelecekte ortaya çıkabilecek sorunların bugünden tespit edilerek gereken önlemlerin alınması amacıyla, Anayasanın 98. TBMM İç Tüzüğünün 104 ve 105. Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1 İlhan DEMİROZ
Bursa Milletvekili

2 Aykan ERDEMİR
Bursa MV

3 Hüseyin Çelik
İzmir MV

4 Sema Kalelli
Bursa Mv.

5 Turhan TAYAN
Bursa Mv.

6 Mahmut Tanal
Bilecik Mv

7 Namık Havutça
Balıkesir Mv

8 Kamil Rubikci
Bursa Mv.

9 Ufuk BATIRAKUTAN
Bilecik Milletvekili

10 Radi Kaçmaz Özüt
İstanbul

11 Ali Şeriyağ
Gaziantep Mv.

ADI SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZA	
Gürkut Acar	Antalya		12
Dr. Nuhammen Işık	Erzincan		13
Erdal Aksünger	İzmir		14
İhsan ÖZKES	İstanbul		15
Bülent Tezcan	Aydın		16
Sedef Küçük	İstanbul		17
M. Şevki Kulkuloğlu	Konya		18
AYLİN NAZLIAKA	ANKARA		19
Mehmet Hilal Kaplan	Kocaeli		20
Tolga CANDAR	Muğla		21
Veli Ağbaba	Malatya		22
SABİNE ÖZ	MANİSA		23
AZİZ NİZİ AKGÜN	BALIKESİR		24